

Til lovforslag nr. L 156. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 24. april 2001

Betænkning

over

Forslag til lov om hold af slagtekyllinger

[af justitsministeren (Frank Jensen)]

1. Ændringsforslag

Enhedslistens medlem af udvalget har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 31. januar 2001 og var til 1. behandling den 1. marts 2001. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 20. december 2000 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 324. Den 7. februar 2001 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Dansk Landbrug A/S og Det danske Fjerkræraad.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 11 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, V, KF, DF, CD, RV og KRF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Enhedslisten og SF kan ikke støtte lovforslaget i dets nuværende udformning, fordi lovforslaget ikke vil løse de store dyrevelfærdsmæssige problemer, der er ved moderne hold af slagtekyllinger. Derfor stiller Enhedslisten 2 ændringsforslag, som er nærmere uddybet i bemærkningerne.

Det er konkret den høje frekvens af benproblemer og ammoniaksvidninger af fødder, der er mest iøjnefaldende. Justitsministeriets arbejdsgruppe om slagtefjerkræ har således ingen illusioner om, at det foreliggende lovforslag vil løse ovennævnte konkrete problemer, kun begrænse dem. Ud over problemer med dyrevelfærd er forekomst af sygdomsfremkaldende bakterier som campylobacter og salmonella et udbredt problem, og Enhedslisten og SF mener, det skal løses, gennem at slagtekyllingerne qua bedre dyrevelfærd og mindre stress samt anvendelse af grovfoder og adgang til udearealer opnår et bedre immunforsvar. Justitsministeriets arbejdsgruppe peger endvidere på, at belægningsgraden er af afgørende betydning for udbredelsen af de konkrete dyrevelfærdsproblemer i form af benproblemer og ammoniaksvidninger af fødderne,

men at det ikke er muligt konkret at pege på, hvor lav belægningsgrad der skal til for at løse problemerne, da der også er andre faktorer, som driftsledelsen, der er af stor betydning.

I Sverige har man en betydelig mere restriktiv lovgivning, som påbyder en lavere belægningsgrad på ned til 20 kg/m² mod 40 kg/m² i det danske lovforlag, hvis det ikke kan bevises, at forekomsten af ammoniaksvidning af fødder og benproblemer ligger under et vist niveau. Denne ordning medfører desværre også et stort bureaukrati. Desuden tillader den mere restriktive svenske lovgivning alligevel ganske betydelige og hyppige skader på slagtekyllingerne, uden at det får konsekvenser.

Et andet betydningsfuldt forhold, der skal undersøges, er antallet af slagtekyllinger med benproblemer. Den undersøgelse kan kun foretages ude i besætningerne. Der må derfor afsættes ressourcer til et eller flere rejsehold a 2 personer fra Landbrugets Rådgivningscenter, som kan tage rundt og lave stikprøvekontrol af benproblemer.

Demokratisk Folkeparti var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL) tiltrådt af et *mindretal* (SF):

Til § 9

1) Efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 01. Embedsdyrlægen vurderer ammoniaksvidningerne på en stikprøve i form af 100 fødder og giver nul, 1 eller 2 point ved tiltagende ammoniaksvidninger. Gives der mere end 20 point til de 100 fødder, skal producenten have påbud om kun at måtte producere med en gennemsnitlig belægningsgrad på 20 kg/m².«
[Stikprøver efter det svenske system]

2) Efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 02. Benproblemer i slagtekyllingeproduktioner skal vurderes af et eller flere rejsehold

a 2 personer fra Landbrugets Rådgivningscenter, som løbende laver stikprøver rundt om i landets slagtekyllingehuse. Hvis mere end 5 pct. af slagtekyllinger efter gait score-metoder, som giver mellem 0 og 5 point, får en score på 3 eller derover, skal producenten have påbud om kun at måtte producere med en gennemsnitlig belægningsgrad på 20 kg/m².«

[Løbende stikprøver i slagtekyllingehusene]

Bemærkninger

Til nr. 1

Enhedslisten foreslår en udvidelse og opstramning af lovforslagets § 9, som i stk. 1 beskriver, at »Tilstanden af trædepuder og fjerdragt på de slagtekyllinger, som bliver indleveret på et fjerkræslagteri, skal overvåges løbende på embedsdyrlægens ansvar«. Og i stk. 2 bl.a.: »Giver tilstanden af de undersøgte trædepuder og fjerdragter embedsdyrlægen grund til at antage, at der kan være velfærdsproblemer i det hus, som de pågældende slagtekyllinger hidrører fra, indberetter embedsdyrlægen det straks til vedkommende fødevarerregion...«.

Ændringsforslaget indebærer, at dyrlægen eller en dertil uddannet tekniker skal foretage en optælling af svidningsskader på 100 fødder efter de svenske forskrifter, som giver hver fod nul, 1 eller 2 point ved stigende svidninger. Hvor der i Sverige skal gives mere end 80 point, før det får konsekvenser, mener Enhedslisten, at grænsen bør være 20 point, eftersom ammoniaksvidninger på mere end et marginalt antal fødder er uacceptabelt. Konsekvensen af over 20 ammoniaksvidnings-point skal være, at producenten påbydes at gå ned på den halve belægningsgrad, altså 20 kg/m², eftersom der er udbredt enighed om, at det er et forhold, der har betydelig virkning på muligheden for at nedsætte antallet af ammoniaksvidninger.

Til nr. 2

Enhedslisten finder det meget afgørende, at antallet af slagtekyllinger med benproblemer undersøges og overvåges. Den undersøgelse kan kun foretages ude i besætningerne. Derfor foreslås en ordning, hvor et eller flere rejsehold a 2 personer fra Landbrugets Rådgivningscenter kan tage rundt og lave stikprøvekontrol af benproblemer. Udbredelsen af benproblemer kan

vurderes efter karakterskalaen »gait score«, hvor 0 gives ved normal gang og 5 gives, hvor kyllingerne er ude af stand til at gå. Ved en score på 3 eller derover har kyllingerne pr. definition gangproblemer. Da det er uacceptabelt, hvis mere end et fåtal af dyrene har gangbesvær, foreslår Enhedslisten, at højst 5 pct. af en stikprøve må have gangbesvær, før det får konsekvenser for producenten. Da en lavere belægningsgrad ifølge Justitsministeriets arbejdsgruppe har en gavnlig indflydelse på udbredelsen af benproblemer, bør

konsekvensen ligeledes være nedsættelse af den tilladte belægningsgrad til 20 kg/m². Enhedslisten påpeger, at producenten har mange driftsmæssige muligheder for at nedsætte antallet af svidninger og benproblemer, inden lovgivningen griber til påbud om halvering af belægningsgraden. Disse muligheder er bl.a. nedsættelse af belægningsgraden, valg af genetiske typer med lavere vækstpotentiale, god strøelse, adgang til udeareal, et naturligt lysprogram m.v.

Lars Kramer Mikkelsen (S) Lissa Mathiasen (S) fmd. Per Kaalund (S) Sandy Brinck (S)

Henrik Sass Larsen (S) Anne Baastrup (SF) nfmd. Sonja Albrink (CD) Elisabeth Arnold (RV)

Helge Bo Jensen (EL) Birthe Rønn Hornbech (V) Inge Dahl-Sørensen (V) Karsten Nonbo (V)

Kim Behnke (UP) Helge Adam Møller (KF) Gitte Seeberg (KF) Peter Skaarup (DF)

Jann Sjursen (KRF)

Demokratisk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Socialdemokratiet (S)	64 *	Det Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	43 *	Enhedslisten (EL)	5
Det Konservative Folkeparti (KF)	17 **	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Socialistisk Folkeparti (SF)	13	Demokratisk Folkeparti (DMF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Valgt på Færøerne (FÆR)	1
Centrum-Demokraterne (CD)	8	Uden for partierne (UP)	6

* Heraf 1 medlem valgt i Grønland

** Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 156

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar, fra justitsministeren
2	Meddelelse om tidsplan
3	Spm. 1 om en dyrlægefaglig beskrivelse af trædepudeproblemer, til justitsministeren Spm. 2 om beregning af den gennemsnitlige belægningsgrad, til justitsministeren Spm. 3 om reglerne i de øvrige EU-lande vedrørende pladsforhold, lysprogrammer, ventilation og klimastyring, til justitsministeren Spm. 4 om regulering af foder- og drikkeanlæg, til justitsministeren Spm. 5 om overvågning eller undersøgelse af belysning af kyllinger 24 timer i døgnnet, til justitsministeren Spm. 6 om tør strøelse, til justitsministeren Spm. 7 om arbejdsmiljøet hos kyllingeproducenter, til justitsministeren
4	Invitation af 26/3-01 fra Det Danske Fjerkræraad
5	Spm. 8, om belægningsgraden har indflydelse på kyllingers velfærd, til justitsministeren Spm. 9 om lysprogrammer, som dokumenterer forbedringer med kyllingers ben, til justitsministeren Spm. 10 om mørkeperioder, til justitsministeren
6	Henvendelse af 23/3-01 fra Dansk Landbrug A/S
7	Spm. 11 om kommentar til henvendelse af 23/3-01 fra Dansk Landbrug A/S, til justitsministeren
8	Svar på spm. 8, om belægningsgraden har indflydelse på kyllingers velfærd, fra justitsministeren Svar på spm. 9 om lysprogrammer, som dokumenterer forbedringer med kyllingers ben, fra justitsministeren Svar på spm. 10 om mørkeperioder, fra justitsministeren
9	Svar på spm. 1 om en dyrlægefaglig beskrivelse af trædepudeproblemer, fra justitsministeren Svar på spm. 2 om beregning af den gennemsnitlige belægningsgrad, fra justitsministeren Svar på spm. 3 om reglerne i de øvrige EU-lande vedrørende pladsforhold, lysprogrammer, ventilation og klimastyring, fra justitsministeren Svar på spm. 4 om regulering af foder- og drikkeanlæg, fra justitsministeren Svar på spm. 5 om overvågning eller undersøgelse af belysning af kyllinger 24 timer i døgnnet, fra justitsministeren Svar på spm. 6 om tør strøelse, fra justitsministeren Svar på spm. 7 om arbejdsmiljøet hos kyllingeproducenter, fra justitsministeren
10	Meddelelse om frist for betækningsbidrag
11	1. udkast til betænkning
12	Svar på spm. 11 om kommentar til henvendelse af 23/3-01 fra Dansk Landbrug A/S, fra justitsministeren